

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 19.01.2023 r.

PS-II.431.2.2.2022.1.7.8

Pani
Marzena Rogowska
Kierownik
Miejsko Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Zagórowie
ul. Kościelna 4
62-410 Zagórow

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.), zwanej dalej *ustawą* lub *ustawą o pomocy społecznej*, zespół inspektorów z Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zagórowie, z siedzibą pod adresem: ul. Kościelna 4, 62-410 Zagórow, zwanym dalej *Ośrodkiem* lub *MGOPS*.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w okresie od 1.01.2021 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów merytorycznych. Dodatkowych wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała Kierownik MGOPS – p. Marzena Rogowska. Szczegółowe ustalenia z kontroli, zawarto w protokole kontroli, podpisanym przez Kierownik Placówki w dniu 05.01.2023 r. bez zastrzeżeń.

W zakresie podstaw organizacyjno - formalnych w toku kontroli ustalono, że podstawę formalno – prawną działalności Ośrodka stanowi Statut Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagórowie nadany Uchwałą Nr X/96/2016 Rady Miejskiej Zagórowa z 21 marca 2016 r. (zmieniającą uchwałę Nr XVI/90/2004 Rady Miejskiej Zagórowa z 19 listopada 2004 r.) oraz Regulamin Organizacyjny Pracowników Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagórowie wprowadzony Zarządzeniem nr 11/2021 Kierownika Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagórowie. W odniesieniu do

zasobów kadrowych i kwalifikacji kadry stwierdzono, że Kierownik MGOPS oraz pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej posiadają wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe, wymagane na zajmowanych stanowiskach. Ilość pracowników socjalnych zatrudnionych w MGOPS Zagórów jest zgodna z zapisami art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej. MGOPS realizuje określone ustawą o pomocy społecznej zadania, w zakresie zgodnym ze zgłaszanymi na terenie gminy potrzebami.

Na podstawie analizy dokumentacji ustalono, że we wszystkich sprawach poddanych kontroli decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Dochód osób i rodzin, stanowiący podstawę ustalenia prawa do świadczeń, co do zasady obliczany był poprawnie (zgodnie z załączoną dokumentacją). Nie stwierdzono przypadków, w których przyznanie świadczenia byłoby niezasadne.

Z uwagi na ustalenia opisane poniżej, jednostkę kontrolowaną oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w podstawach prawnych 92 decyzji administracyjnych powoływano się na nieaktualne publikatory: ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, ustawy Kodeks Postępowania Administracyjnego, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (nie uwzględniono zmian tekstu jednolitego),
- w 3 decyzjach w uzasadnieniach prawnych część powołanych przepisów nie odpowiada stanowi faktycznemu, uzasadnienia nie są wyczerpujące, brak również odzwierciedlenia stanu faktycznego w dokumentacji zebranej podczas wywiadu środowiskowego bądź na wywiadzie środowiskowym,
- w 7 decyzjach w uzasadnieniach wskazywano nieprawidłowe kryterium dochodowe, bądź błędnie wskazywano i przyznawano kwotę udzielanej pomocy finansowej,
- 7 decyzji nie posiada pieczętki i podpisu osoby upoważnionej do wydawania decyzji, bądź podpis składała inna osoba, niż ta, która została wskazana w podstawie prawnej decyzji,
- w 2 decyzjach nie powołano się na art. 15o ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w sytuacji gdy ich wydanie poprzedzone zostało wywiadem środowiskowym przeprowadzonym telefonicznie,
- w 3 decyzjach oznaczenie strony zawierało numer PESEL, co jest niezgodne z przepisami prawa - numer PESEL powinien podlegać szczególnej ochronie (art. 87 oraz w art. 5 ust. 1 lit. c 1 RODO),

- w podstawie prawnej 2 decyzji nie zapisano w pouczeniu o możliwości złożenia odwołania od wydanej decyzji,
- w 14 decyzjach w rozstrzygnięciach wskazywano nieprawidłowy numer decyzji zmienianej, bądź przy wydawaniu pierwotnej decyzji odwoływano się do decyzji, która była czasowa, wygasła i nie była w obrocie prawnym,
- w podstawach prawnych 21 decyzji przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych powoływano się na nieistniejący art. 8 ust. 14 ustawy o pomocy społecznej oraz nie znajdujące zastosowania w sprawie art. 8 ust. 9 i art. 106 ust. 5 ww. ustawy,
- w 4 decyzjach przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych w rozstrzygnięciu decyzji znajdował się zapis, że przyznaje się nieodpłatnie usługi, natomiast w kolejnych punktach ustalano odpłatności i zwalniano z niej,
- w podstawach prawnych 22 decyzji kierujących do ośrodka wsparcia - Centrum Opiekuńczo- Mieszkalnego, powoływano art. 17 ust. 1 pkt. 3, art. 68 ust. 1 i 2 nie znajdujące zastosowania w sprawie,
- 3 wywiady środowiskowe nie zawierały części niezbędnych informacji, pozostawiano puste, niewypełnione pola,
- nie w każdym postępowaniu administracyjnym zbierano komplet niezbędnych dokumentów lub brak jest dokumentacji w aktach sprawy, która potwierdzałaby sytuację klienta (np. dokumenty potwierdzające stan zdrowia, sytuację majątkową, dochód),
- na 3 wnioskach złożonych przez pracowników socjalnych brak jest potwierdzenia podpisem zgody Klienta, którego sprawa dotyczy,
- w 2 zawiadomieniach o zakończeniu postępowania, w którym podawano termin na zapoznanie się z dokumentacją wpisywano jakie będzie rozstrzygnięcie sprawy,
- w 11 sprawach brak wniosku Klienta bądź zawiadomienia o wszczęciu postępowania z urzędu,
- w 4 sprawach nie ustalono kwot świadczonej pomocy z Klientem,
- w 2 decyzjach wskazano jako przesłankę przyznania pomocy wskazano „inną przyczynę”,
- 3 wywiady środowiskowe przeprowadzono po upływie 6 miesięcy,
- w 5 decyzjach administracyjnych w aktach sprawy nie było potwierdzenia odbioru przez Klienta, bądź zawierały one jedynie podpis, bez wskazania daty odebrania lub były odbierane przez osoby trzecie, bez wskazania kim osoba jest dla adresata,
- w przypadku 1 decyzji administracyjnej, dotyczącej przyznania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w sytuacji omyłkowego wydania decyzji na ten sam okres, na jaki decyzję wydał inny ośrodek pomocy społecznej, dokonano uchylecia decyzji, zamiast stwierdzenia nieważności, co byłoby zgodne z art. 156 § 1 pkt. 3 kpa,
- w 6 decyzjach przyznających pomoc w formie zasiłku stałego, w podstawie prawnej zbędnie powoływano art. 9, 98 i 99 ustawy o pomocy społecznej, nie znajdujące zastosowania w sprawie,
- w 3 decyzjach w podstawach prawnych przyznających specjalne zasiłki celowe zbędnie powoływano się na art. 8 ust. 1-12 ustawy o pomocy społecznej,

- w podstawach prawnych 5 decyzji kierujących do schroniska dla osób bezdomnych, zbędnie powołano art. 8 ust. 9 i art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, nieprecyzyjnie powołano również art. 8 ust. od 1-4, art. 48 i art. 107 ustawy o pomocy społecznej,
- w 2 decyzjach przyznających pomoc w formie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zbędnie powoływano art. 107 par. 4 oraz art. 151 KPA, które nie znajdują zastosowania w sprawie,
- w 14 decyzjach przyznających pomoc w formie zasiłku okresowego w podstawach prawnych zbędnie przywoływano art. 8 ust. 9 i art. 159 ustawy o pomocy społecznej, nie znajdujące zastosowania w sprawie oraz nieprecyzyjnie wskazywano art. 8 ust. 1-4, art. 36 pkt. 1 lit. b, art. 38 oraz art. 106 ustawy o pomocy społecznej,
- w 19 decyzjach w podstawach prawnych brak, bądź nieprecyzyjne powoływanie się na art. 7 ustawy o pomocy społecznej, a w sentencji źle wskazywano przyczynę udzielenia pomocy.

Ponadto stwierdzono następujące uchybienia:

- upoważnienia dla Kierownika Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy nie jest imienne, obowiązuje od 2004 r., niezależnie od zmian na stanowisku Kierownika MGOPS,
- Gmina Zagórz posiada opracowaną i przyjętą Uchwałą Nr VII/63/2015 Rady Miejskiej Zagórz z dnia 29 października 2015 r. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Zagórz na lata 2015 - 2021. Strategia obowiązuje do końca roku 2022 r., zgodnie z Uchwałą Nr XXXVIII/303/2021 Rady Miejskiej Zagórz z dnia 21 października 2021 r. w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Zagórz na lata 2015- 2021, jednakże w okresie obowiązywania strategii nie powołano zespołu monitorującego,
- w 31 decyzjach w uzasadnieniach zbędnie wpisywano wysokość środków finansowych w planie MGOPS i sposób wyliczenia średniej wysokości udzielanego zasiłku-

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Przy wydawaniu decyzji administracyjnych stosować się do przepisu art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz zachowywać szczególną staranność przy sporządzaniu decyzji administracyjnych oraz postanowień wydawanych w toku postępowania.

1.1 W podstawach prawnych przywoływać przepisy adekwatne do ustalonej sytuacji i rozstrzygnięcia oraz zgodne z aktualnie obowiązującym stanem prawnym oraz poprawie wskazywać powód udzielanej pomocy zgodnie ze stanem faktycznym.

1.2 Konstruować sentencje decyzji w sposób niebudzący wątpliwości, co do treści rozstrzygnięcia.

1.3 Wyczerpująco i dokładnie przedstawiać w uzasadnieniach decyzji stan faktyczny oraz dowody, na których oparł się organ przy wydawaniu decyzji, zwłaszcza w sytuacjach gdy decyzja nie jest zgodna z żądaniem klienta.

1.4 W pouczeniach decyzji administracyjnych informować o możliwości złożenia odwołania od wydanej decyzji.

2. Dokonywanie zmian decyzji administracyjnych poprzez zmiany decyzji pierwotnej, bądź wydawanie decyzji administracyjnych, jeżeli wcześniejsze decyzje skończyły swój bieg prawny.

3. Dokonywanie rzetelnego rozpoznania potrzeb i oczekiwań Klientów podczas przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz w sposób kompletny wypełniać druk rodzinnego wywiadu środowiskowego.

4. Podczas zdalnie przeprowadzanych rodzinnych wywiadów środowiskowych, w podstawach prawnych decyzji administracyjnych uwzględnianie przepisów ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

5. Nie rozstrzygać sprawy w zawiadomieniach o zakończeniu postępowania, w których podano termin na zapoznanie się z dokumentacją w sprawie.

6. W przypadku udzielania świadczeń na wniosek innej osoby niż osoba zainteresowana, w każdym przypadku należy potwierdzić podpisem zgodę tej osoby, co będzie zgodne z art. 102 ustawy o pomocy społecznej.

7. Przeprowadzać wywiady środowiskowe zgodnie z terminem określonym w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

8. W przypadku wszczęcia postępowania z urzędu każdorazowo zawiadomić o wszczęciu stronę postępowania, co będzie zgodne z art. 61 § 4 KPA.

9. Stosować art. 87 oraz w art. 5 ust. 1 lit. c 1 RODO w każdym postępowaniu administracyjnym.

10. Stosować odpowiednio art. 46 KPA przy doręczaniu decyzji administracyjnych.

11. W przypadku wystąpienia przesłanek stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej stosować odpowiednio art. 156 § 1 pkt. 3 KPA.

12. Konstruowanie podstaw prawnych decyzji administracyjnych z uwzględnieniem artykułów prawnych adekwatnych do ustalonego stanu faktycznego.

Ponadto, rekomenduję:

1. Spowodowanie wydanie upoważnienia imiennego dla Kierownika Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

2. Powołanie zespołu monitorującego zgodnie z zapisami obowiązującej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Zagórów na lata 2015 – 2021.
3. Konstruowanie uzasadnień decyzji administracyjnych tak aby zawierały jedynie elementy wskazane w art. 107 § 3 KPA oraz były adekwatne do indywidualnej sytuacji wnioskodawcy.

Informacje końcowe

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej przysługuje Pani prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Hanna Zawadka

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/*

Otrzymują:

1. Pan Roman Kulterman
Burmistrz Gmina Zagórów
ul. Kościelna 4
62-410 Zagórów

1. aa.